

Johdanto liikennevalomallin käyttöön

Ammattikorkeakoulujen opiskelijoiden suositellaan hyödyntävän tekoälyä oppimisessa ja opiskelussa.

Tekoälytyökalujen käyttäminen voi tehostaa oppimista ja tehdä oppimiskokemuksesta moniulotteisemman.

Opiskelijoiden tulee muistaa, että tekijät ovat vastuussa tuotostensa* tarkkuudesta, oikeellisuudesta, eheydestä ja omaperäisyydestä, mukaan lukien tekoälyn käyttö.

Oppimistehtävissä opiskelijan tulee aina huomioida opintojakson ja opettajien ohjeet sekä vilppiin liittyvät korkeakoulukohtaiset ohjeet.

Opettajien ja korkeakoulujen toivotaan ohjeistavan tekoälyn käytön oppimistehtävissä ja opinnäytetyössä.

Tässä apuna toimivat seuraavat esimerkit ja Arenen luoma liikennevalomalli.

Suosittelavaa on käyttää mahdollisimman sallivaa linjaa ja tulee huomioida, että tekoälyn integroitua osaksi käytettäviä digitaalisia työkaluja on haastavaa erottaa ihmisen ja tekoälyn generoimien sisältöjen rajaa. Tekoälyn käytön kieltäminen tulee olla aina perusteltua.

Liikennevalomalli ohjaamaan tekoälyn käyttö oppimistehtävissä

Sininen – Vaadittu, tulee käyttää, pitää kertoa

Tuotosten* luomisessa tulee käyttää tekoälyä ja arvioida kriittisesti lopputulosta. Tekoäly on osa opintojakson oppimistehtäviä ja sen käyttämisen hallitseminen yksi arviointikriteereistä. Opiskelijan tulee myös kertoa miten on tekoälyä käyttänyt.

Punainen – Kielletty, ei saa käyttää

Tuotos tulee luoda ilman tekoälyn apua. Opiskelijan tulee käyttää vain omia tietojaan, ymmärrystään ja taitojaan. Tekoälyn käyttäminen on kielletty perustellusta syystä ja tulkitaan vilpiksi.

Keltainen – Sallittu, saa käyttää, pitää kertoa

Tuotosten luomisessa voi käyttää tekoälyä, mutta opiskelijan tulee ilmoittaa sen käyttö selkeästi. Tekoälytyökalun käyttäminen voidaan kertoa menetelmät tai vastaavassa osiossa. Tekoälyn käytön ilmoittamatta jättäminen tulkitaan vilpiksi.

Vihreä – Sallittu, saa käyttää, ei tarvitse kertoa

Tuotosten luomiseen saa käyttää tekoälyä vapaasti ja ilman erillistä ilmoitusta. Tekoälyn käyttö ei vaikuta arvosanaan.

Sininen– Vaadittu, tulee käyttää, pitää kertoa

Tuotosten luomisessa tulee käyttää tekoälyä ja arvioida kriittisesti lopputulosta. Tekoäly on osa opintojakson oppimistehtäviä ja sen käyttämisen hallitseminen yksi arviointikriteereistä. Opiskelijan tulee kertoa miten on tekoälyä käyttänyt.

Milloin?

Tämä vaihtoehto on hyvä, kun opiskelijoita kannustetaan tekoälyn käyttöön ja opettaja haluaa varmistaa, että opiskelijat pääsevät tutustumaan tekoälytyökaluihin opintojen aikana.

Malleja perusteluille

Esimerkki 1

Tässä oppimistehtävässä opiskelija arvioi kriittisesti tekoälyllä tuottamaansa tekstiä tai muuta mediaa.

Esimerkki 2

Tässä oppimistehtävässä opiskelija kehittää eteenpäin tekoälyn hänelle tuottamia skenaarioita esimerkiksi oman alan tulevaisuudesta.

Esimerkki 3

Tässä oppimistehtävässä opiskelija luo itselleen oppimista tukevan botin tai kehottaa tekoälysovellusta toimimaan tutorin roolissa.

Esimerkki 4

Tässä oppimistehtävässä opiskelija hyödyntää tekoälyä aktiivisena avustajana ja pyrkii tehostamaan omaa työtään tekoälyn avulla

Punainen – Kielletty, ei saa käyttää

Tuotos tulee luoda ilman tekoälyn apua. Opiskelijan tulee käyttää vain omia tietojaan, ymmärrystään ja taitojaan. Tekoälyn käyttäminen on kielletty perustellusta syystä ja tulkitaan vilpiksi.

Milloin?

Tämä vaihtoehto on hyvä, jos tekoälyn käyttöä ei perustellusti sallita ja opettaja haluaa varmistaa, että opiskelijat oppivat taidot ja tiedot ilman tekoälyn käytön tuomaa helpotusta.

Malleja perusteluille

Esimerkki 1

Tässä oppimistehtävässä opiskelija osoittaa osaamistaan kieliopin hallitsemisessa. Opiskelijan tulee itse kirjoittaa esseevastaus, jotta hänen kielitaitoaan voidaan arvioida.

Esimerkki 2

Tässä oppimistehtävässä opiskelijan tulee pohtia omaa osaamistaan suhteessa tehtävänantoon. Tehtävässä arvioidaan opiskelijan kykyä reflektoida omia tietojaan ja taitojaan. Tekoäly ei voi asettua opiskelijan rooliin

Esimerkki 3

Tämän oppimistehtävän ratkaiseminen tekoälyn avulla on helppoa. Jotta opiskelijan osaamista voidaan arvioida, tulee hänen vastata tehtävään omilla tiedoillaan.

Esimerkki 4

Tämä oppimistehtävä perustuu tekijänoikeuksien alaiseen materiaaliin. Käytettävää materiaalia ei saa syöttää tekoälylle.

Keltainen – Sallittu, saa käyttää, pitää kertoa

Tuotosten luomisessa voi käyttää tekoälyä, mutta opiskelijan tulee ilmoittaa sen käyttö selkeästi. Tekoälytyökalun käyttäminen voidaan kertoa tuotoksen menetelmät tai vastaavassa osiossa. Tekoälyn käytön ilmoittamatta jättäminen tulkitaan vilpiksi.

Milloin?

Tämä vaihtoehto on hyvä, jos opiskelijat saavat käyttää tekoälyä, mutta opettaja haluaa varmistaa, että he ymmärtävät tekoälyn käytön rajoitukset ja osaavat selittää, miten he ovat käyttäneet sitä.

Malleja perusteluille

Esimerkki 1

Opinnäytetyön tekemisen aikana opiskelija saa käyttää tekoälyä esimerkiksi työn rakenteen luomisen ja tekstin tarkastamisen apuna. Tästä on kuitenkin kerrottava

Esimerkki 2

Tässä oppimistehtävässä opiskelija tekee artikkelin opittavasta aiheesta. Opiskelija voi käyttää tekoälyä johdannon ja yhteenvedon tekemisen tukena.

Esimerkki 3

Tässä oppimistehtävässä opiskelija tekee PowerPoint-esityksen opittavasta aiheesta. Opiskelija käyttää tekoälyä esityksen visualisoinnissa.

Esimerkki 4

Tässä oppimistehtävässä laaditaan esitelmä aiheesta, joka on monialainen. Tehtävässä saa käyttää apuna tekoälyä, mutta sen käyttötavoista on kerrottava, jotta voidaan arvioida mikä osuus on opiskelijan tietoihin perustuvaa ja mikä ei.

Vihreä – Sallittu, saa käyttää, ei tarvitse kertoa

Tuotosten luomiseen saa käyttää tekoälyä vapaasti ja ilman erillistä ilmoitusta. Tekoälyn käyttö ei vaikuta arvosanaan.

Milloin?

Tämä vaihtoehto on hyvä, kun opiskelijat saavat käyttää tekoälyä vapaasti ilman rajoituksia. Tekoälyn käyttö ei vaikuta arvosanaan, jolloin sen käyttäminen ei tuo merkittävää lisäarvoa suoritukseen.

Malleja perusteluille

Esimerkki 1

Tässä oppimistehtävässä tekoälyn käyttäminen ei helpota opiskelijan työtä. Opiskelija saa käyttää tekoälyä, jos kokee sen tarpeelliseksi.

Esimerkki 2

Tässä oppimistehtävässä opiskelija vastaa kysymykseen suljetussa ympäristössä olevan videomateriaalin pohjalta. Materiaali on saatavilla vain tarkasteluoikeuksin ja sitä ei voi ladata.

Esimerkki 3

Tässä oppimistehtävässä opiskelija osoittaa osaamisensa käytännön tilanteissa. Opiskelija saa käyttää tekoälyä, jos kokee sen auttavan.

Esimerkki 4

Tässä oppimistehtävässä opiskelija tutustuu vieraskieliseen aineistoon. Opiskelija käyttää tekoälyä kääntääkseen aineistoa.

Arenen suositukset tekoälyn hyödyntämisestä ammattikorkeakouluille - Liikennevalomalli

